

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 03274-64/2018-ERU

V Jihlavě dne 21. dubna 2020

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti SPR a.s., se sídlem Jungmannova 32/25, 110 00 Praha 1, IČ: 254 61 222 (dále též „navrhovatel“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 03274-54/2018-ERU ze dne 15. října 2019 (sp. zn. SLS-03274/2018-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 17 odst. 7 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 52 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podporovaných zdrojích“), zamítl návrh navrhovatele, aby bylo rozhodnuto, že navrhovatelé vznikl nárok na podporu elektřiny vyrobené v jeho fotovoltaické elektrárně FVE Dubí ve formě ročního zeleného bonusu, a to ve výši stanovené pro zdroj vyrábějící elektřinu využitím slunečního záření uvedený do provozu od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2011 s instalovaným výkonem nad 100 kW, a společnost OTE, a.s., se sídlem Sokolovská 192/79, 186 00 Praha 8 – Karlín, IČ: 264 63 318 (dále též „odpůrce“), je povinna navrhovateli podporu vztahující se k elektřině vyrobené v této výrobně v této výši hradit od 1. ledna 2018 (**výrok I.**), a dále zamítl návrh navrhovatele, aby bylo rozhodnuto, že odpůrce je povinen zaplatit navrhovateli do 3 dnů od právní moci rozhodnutí částku ve výši 165 812,76 Kč spolu s úrokem z prodlení (**výrok II.**), Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad společnosti SPR a.s., se sídlem Jungmannova 32/25, 110 00 Praha 1, IČ: 254 61 222, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 03274-54/2018-ERU ze dne 15. října 2019 (sp. zn. SLS-03274/2018-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Správní řízení na prvním stupni

Dne 4. dubna 2018 byl Energetickému regulačnímu úřadu doručen návrh navrhovatele ze dne 29. března 2018 na zahájení správního řízení a vydání rozhodnutí ve věci sporu podle § 17 odst. 7 písm. d) energetického zákona a § 52 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích.

Navrhovatel ve svém podání uvedl, že je držitelem licence na výrobu elektřiny č. 111017917. Právní moc rozhodnutí o udělení licence nastala dne 25. listopadu 2010. Na základě této licence navrhovatel provozuje fotovoltaickou elektrárnu o výkonu 4,987 MW v obci Dubí na pozemcích parc. č. 602/1 v katastrálním území Bystřice a parc. č. 448/6, 448/4, 448/8 v katastrálním území Mstišov. Podle navrhovatele byla dne 29. prosince 2010 na výrobně provedena zkouška uvedení do provozu společností IPDF trade s.r.o., která ve svém protokolu o zkoušce konstatovala, že výrobní navrhovatele byla uvedena do provozu dne 28. prosince 2010, kdy na elektroměru bylo naměřeno konkrétní množství vyrobené elektřiny. Navrhovatel dále uvedl, že začal provozovat výrobu v tzv. ostrovním provozu v době do 31. prosince 2010. K prvnímu paralelnímu připojení výrobní k distribuční soustavě došlo ke dni 16. listopadu 2011. Navrhovatel se domnívá, že jeho výrobní splnila podmínku čl. II bodu 2. zákona č. 330/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 330/2010 Sb.“), na základě čehož mu za vyrobenou elektřinu přísluší podpora ve výši stanovené pro zdroje uvedené do provozu od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2011. Odpůrce však odmítl registrovat ve svém systému výrobu navrhovatele jako výrobu podporovanou. Sporným se mezi stranami stal výklad § 3 odst. 5 zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), který omezil s účinností od 1. března 2011 podporu pro zdroje využívající slunečního záření maximálním výkonem 30 kWp. Navrhovatel je však toho názoru, že toto omezení nelze aplikovat na výrobní uvedené do konce roku 2010 do ostrovního provozu právě z důvodu existence přechodného ustanovení v zákoně č. 330/2010 Sb.

Navrhovatel s ohledem na výše uvedené požadoval určení, že mu vznikl nárok na podporu elektřiny vyrobené v jeho fotovoltaické výrobně ve formě ročního zeleného bonusu, a to ve výši stanovené pro zdroje uvedené do provozu od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2011 s instalovaným výkonem nad 100 kW, a odpůrce je povinen tuto podporu navrhovateli hradit od 1. ledna 2018. Dále požadoval rozhodnout, aby mu odpůrce umožnil registraci jeho výrobní v systému operátora trhu s tím, že u výrobní bude registrován roční zelený bonus ve výši stanovené pro zdroje uvedené do provozu od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2011 s instalovaným výkonem nad 100 kW. Konečně požadoval rozhodnout o povinnosti odpůrce zaplatit navrhovateli částku 190 544,70 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,5 % p.a. jdoucím od 1. ledna 2018 do zaplacení.

Dne 25. dubna 2018 zaslal své vyjádření k věci odpůrce, který uvedl, že zdroj navrhovatele je v systému registrován jako nepodporovaný s datem uvedení do provozu dne 19. prosince 2011, přičemž tyto údaje byly převzaty při migraci dat od příslušného provozovatele distribuční soustavy, a odpůrce tato data považuje za závazná. Podle odpůrce navrhovateli podpora nenáleží, neboť navrhovatel nesplnil podmínku v § 3 odst. 5 zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů. Uvedení zdroje do ostrovního provozu považuje odpůrce za nevěrohodné a neprokázané a dále odkázal na skutečnost, že navrhovatel na konci roku 2010 podporu formou zelených bonusů neuplatnil. I kdyby však uvedení do ostrovního provozu bylo v roce 2010 prokázáno, podle přechodných ustanovení zákona č. 330/2010 Sb. by takový zdroj byl považován za uvedený do provozu dnem 19. prosince 2011 (resp. podle tvrzení navrhovatele dnem 16. listopadu 2011) a tedy již nepodporovaný vzhledem k výkonu výrobní. Odpůrce dále odkázal na § 54 odst. 3 zákona o podporovaných zdrojích, podle něhož právo na

podporu vzniká pouze výrobnám elektřiny, které uplatňovaly nárok na podporu podle zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 330/2010 Sb. Odpůrce tak navrhl, aby byl návrh navrhovatele zamítnut.

V replice ze dne 22. května 2018 navrhovatel nesouhlasil s argumenty navrhovatele, kdy opětovně odkázal na zvláštní režim elektráren uvedených do ostrovního provozu v roce 2010 a na přechodná ustanovení zákona č. 330/2010 Sb. Navrhovatel odkázal i na rozhodnutí předsedkyně Energetického regulačního úřadu č. j. 14819-29/2011-ERU, v němž dle jeho názoru byla možnost zachování nároku na podporu potvrzena, a na přechodné ustanovení § 54 odst. 5 zákona o podporovaných zdrojích. Naopak aplikaci přechodného ustanovení § 54 odst. 3 stejného zákona vyloučil, neboť dopadá na jiný okruh subjektů, resp. výroben. K otázce věrohodnosti důkazu prokazujícího výrobu elektřiny na konci roku 2010 navrhovatel dále navrhl provedení důkazu protokolem o měření společnosti ORGREZ, a.s., a výsledkem svědků, kteří se na vyhotovení tohoto protokolu, i výše zmiňovaného protokolu o zkoušce, podíleli. Ohledně nezbytnosti uplatnění podpory pro uvedení výroby do provozu navrhovatel citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 257/2017-82 ze dne 8. března 2018, v němž uplatnění podpory nebylo shledáno jako podmínka uvedení výroby do provozu.

Odpůrce ve vyjádření ze dne 11. června 2018 poukázal na to, že navrhovatel pasáže rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 257/2017-82 vytrhl z kontextu. Podle odpůrce navrhovatel podporu neuplatňoval, jelikož by jinak disponoval smlouvou o podpoře uzavřenou s provozovatelem distribuční soustavy. Odpůrce požadoval posoudit otázku, zda bylo možné uvést výrobu v roce 2010 do provozu, když navrhovatel formu podpory nezvolil, tudíž není zřejmé, jaké podmínky měl pro uvedení výroby do provozu splnit. Dále dal ke zvážení, zda tu není dána překážka věci rozhodnuté. Odpůrce odmítá, aby bylo zpětně po libovolně dlouhé době nevěrohodnými důkazy prokazováno, že výroba byla uvedena do provozu již v roce 2010, čemuž měla zamezit právě podmínka uplatnění podpory. Ohledně přechodných ustanovení zákona odpůrce namítl, že tato sloužila pro zachování podpory, která byla uplatněna a čerpána ještě podle zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů.

Navrhovatel v replice ze dne 16. července 2018 v zásadě zopakoval svou předchozí argumentaci a doplnil, že se nedomáhá žádných práv zpětně a žádné předpisy ho nenutí, aby nárok uplatnil v nějaké lhůtě, jestliže mu tento nárok vznikl. Ohledně námítky věci rozhodnuté navrhovatel uvedl, že předmět řízení sp. zn. ÚP-14819/2010-ERU byl odlišný oproti současnému řízení, stejně jako jeho účastníci.

Ve vyjádření ze dne 31. července 2018 odpůrce upozornil na rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 8 č. j. 25 C 132/2017-85 ze dne 11. dubna 2018, kde soud rozlišoval mezi splněním podmínek pro vznik nároku na podporu a samotným vznikem nároku na podporu.

Rozhodnutím č. j. 03274-15/2018-ERU ze dne 9. října 2018 Energetický regulační úřad rozhodl ve výroku I. tak, že navrhovateli vznikl nárok na podporu elektřiny vyrobené v jeho fotovoltaické elektrárně FVE Dubí ve formě ročního zeleného bonusu, a to ve výši stanovené pro zdroj vyrábějící elektřinu využitím slunečního záření uvedený do provozu od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2011 s instalovaným výkonem nad 100 kW, a odpůrce je povinen navrhovateli podporu vztahující se k elektřině vyrobené v této výrobě v této výši hradit od 1. ledna 2018, ve výroku II. zamítl návrh navrhovatele, aby Energetický regulační úřad rozhodl, že odpůrce má povinnost provést registraci výroby navrhovatele v systému operátora trhu s tím, že ve vztahu k této výrobě bude zaregistrována podpora elektřiny ve výši stanovené pro zdroj

vyrábějící elektřinu využitím slunečního záření uvedený do provozu od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2011 s instalovaným výkonem nad 100 kW, a ve výroku III. rozhodl, že odpůrce je povinen zaplatit navrhovateli částku 190 544,70 Kč spolu s úrokem z prodlení.

Energetický regulační úřad nejprve posuzoval otázku registrace v systému operátora trhu, kdy dospěl k závěru, že odpůrce nemá povinnost výrobce registrovat, naopak je to právo výrobce, který se může v systému zaregistrovat a odpůrce je povinen tuto registraci za splnění všech podmínek přijmout. Odpůrce tak nebyl v této části sporu pasivně legitimovaný a návrh musel být v části zamítnut. V otázce podpory Energetický regulační úřad posoudil, že výrobní navrhovatele splnila podmínky bodu (1.9.) cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 4/2009, kterým se stanovuje podpora pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných energetických zdrojů (dále jen „cenové rozhodnutí č. 4/2009“), a je tedy nutno na ni nahlížet jako na výrobu uvedenou do ostrovního provozu do 31. prosince 2010. Jako podklady prokazující výrobu elektřiny v roce 2010 vzal prvostupňový orgán protokol o zkoušce vypracovaný společností IPDF trade s.r.o. a protokol o měření vypracovaný společností ORGREZ, a.s. Ačkoliv následně byla podpora omezena pouze pro elektrárny připojené do elektrizační soustavy a u fotovoltaických výroben s instalovaným výkonem do 30 kWp, Energetický regulační úřad na případ navrhovatelovy výrobní aplikoval čl. II bod 2. zákona č. 330/2010 Sb. a konstatoval, že pokud navrhovatel svou výrobu do 12 měsíců připojil k distribuční soustavě, pak mu vznikl nárok na podporu ve výši stanovené pro zdroje uvedené do provozu od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2011. Správní orgán na případ navrhovatele dále aplikoval přechodné ustanovení § 54 odst. 5 zákona o podporovaných zdrojích, z něhož dovodil, že nárok na podporu navrhovateli zůstal zachován i za účinnosti tohoto zákona. Energetický regulační úřad uvedl, že je nutné rozlišovat mezi vznikem nároku na podporu a uplatněním tohoto nároku, přičemž nárok trvá po dobu životnosti elektrárny. K požadované částce správní orgán konstatoval, že tuto částku odpůrce za celou dobu nijak nerozporoval.

II. První řízení o rozkladu

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 03274-15/2018-ERU ze dne 9. října 2018, které mu bylo doručeno dne 12. října 2018, podal odpůrce dne 25. října 2018 blanketní rozklad, který dne 16. listopadu 2018 doplnil o odůvodnění.

Odpůrce namítal, že požadovanou částku nikdy nerozporoval, neboť nárok na podporu nebyl v minulosti navrhovateli ze strany Energetického regulačního úřadu ani provozovatele distribuční soustavy přiznán, proto se domníval, že její výše je irelevantní. Uvedl, že navrhovatel údaje o množství vyrobené elektřiny předal dne 14. března 2018 datovou schránkou, což ovšem není způsob předvídaný právními předpisy, a po upozornění je předal přímo do systému operátora trhu, nicméně výrobní byla registrována jako nepodporovaná, proto výše uplatňované podpory nebyla nijak zkoumána. Odpůrce upozornil, že navrhovatel uplatňoval množství 34,038 MWh, aniž by odečetl technologickou vlastní spotřebu ve výši 4,418 MWh, jak mu ukládá § 4 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích. Podporu tak mohl uplatňovat pouze na množství 29,62 MWh, což činí 165 812,76 Kč. Výše uvedené má potom dopad i do úroků z prodlení. Ohledně úroků z prodlení dále odpůrce namítal, že Energetický regulační úřad vycházel z toho, že odpůrce navrhovateli neumožnil předat údaje o množství vyrobené elektřiny za leden 2018 v řádném termínu do 10. února 2018, nicméně navrhovatel tyto údaje prostřednictvím systému operátora trhu předat v termínu mohl, nic tomu nebránilo,

proto by se mělo vycházet z data 28. března 2018, kdy je skutečně předal. K důkaznímu břemenu odpůrce poukázal na skutečnost, že není nadán žádnou kontrolní či autoritativní pravomocí a je odkázán na součinnost držitelů licencí a Energetického regulačního úřadu. Proto je prakticky nemožná obrana odpůrce, i když má pochybnosti o technickém stavu výroby a provedení jakýchkoliv zkoušek na konci roku 2010, zvláště když se navrhovatel přihlásil s nárokem na podporu až po téměř 7 letech. Odpůrce dodal, že nárok navrhovatele nadále neuznává a navrhl napadené rozhodnutí zrušit a rozhodnout o zamítnutí návrhu, případně vrácení věci prvnímu stupni k novému rozhodnutí.

K rozkladu odpůrce se dne 30. listopadu 2018 vyjádřil navrhovatel, který uvedl, že odpůrce fakticky brojí jen proti výroku III. napadeného rozhodnutí. K otázce několikaletého odkladu uplatnění nároku na podporu zopakoval, že u něj došlo ke změně jediného společníka, proto jím činěné kroky nemusí působit vždy konzistentně. Rovněž zopakoval, že zákon nestanoví žádnou lhůtu pro uplatnění tohoto nároku. K námitce odpůrce proti věrohodnosti protokolu společnosti IPDF trade s.r.o. konstatoval, že námitka je čistě spekulativní a nové návrhy na dokazování nelze v rámci řízení o rozkladu činit. Ohledně nutnosti odečíst vlastní technologickou spotřebu navrhovatel uvedl, že má zájem na rychlém vyřešení sporu, a proto bere část návrhu zpět, a to právě ve výši 27 731,94 Kč odpovídající této technologické vlastní spotřebě, přičemž by tak odvolacímu orgánu nic nebránilo řízení v této části zastavit a prvostupňové rozhodnutí ve zbylé části potvrdit. Podle navrhovatele nesprávně vyplněný výkaz o výrobě elektřiny co do množství vyrobené elektřiny, za kterou je nárokována podpora, nezpůsobuje neúčinnost uplatnění nároku.

O rozkladu odpůrce rozhodla Rada rozhodnutím č. j. 03274-27/2018-ERU ze dne 9. dubna 2019 tak, že prvostupňové rozhodnutí zrušila a věc vrátila k novému projednání. Rada poukázala na skutečnost, že se Energetický regulační úřad ve svém rozhodnutí dostatečně nevypořádal se zásadní podmínkou vzniku nároku na podporu, a to zda elektrárnu odpůrce bylo skutečně možné považovat za uvedenou do tzv. ostrovního provozu do konce roku 2010 pro účely podpory. Rada zdůraznila, že navrhovatel v řízení dosud nijak neprokázal, že by vyráběná elektřina byla spotřebována účelně, v souladu s účelem a smyslem zákona o podporovaných zdrojích, přičemž provedení zkoušek z důvodu zjištění provozuschopnosti elektrárny nelze za takovou výrobu považovat. Pokud by se mělo jednat o neúčelné či samoúčelné vyrábění elektřiny, nebo dokonce o její maření, pak nelze hovořit o takové výrobě, která by byla schopna zapříčinit uvedení do provozu a vznik nároku na podporu ve smyslu zákona o podporovaných zdrojích a příslušného cenového rozhodnutí.

III. Druhé projednání věci

Dne 12. dubna 2019 navrhovatel požádal o neodkladné provedení důkazů vzhledem k hrozícímu úpadku. Navrhl, aby byl proveden výslech svědka, [REDAKCE] který zastupoval společnost Skanska a.s. jakožto zhotovitele FVE Dubí a byl přítomen jejímu dokončení a uvedení do provozu. Dále navrhl výslech jediného člena představenstva navrhovatele, pana Jana Bergra. Závěrem pro úplnost shrnul, že se domáhá vydání rozhodnutí o svém návrhu, jak byl uveden ve výroku I. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 03274-15/2018-ERU ze dne 9. října 2018 a ve výroku III. s úpravou požadované částky na 165 812,76 Kč spolu s úrokem z prodlení.

Dne 12. června 2019 navrhovatel do spisu doplnil písemné vyjádření [REDACTED] který uvedl, že FVE Dubí byla dokončena v prosinci 2010 a dne 28. prosince 2010 proběhly úspěšné provozní zkoušky výroby, během nichž byla vyrobena elektřina a tato následně spotřebována. Kromě využití elektřiny pro účely samotné výroby (osvětlení apod.) byla vyrobená elektřina používána k vytápění pomocí přímotopů, které by jinak musely být napájeny prostřednictvím dieselagregátů. Vytápění se týkalo staveništních buněk společnosti Skanska a.s., která se v dané lokalitě podílela na realizaci více projektů. Provozních zkoušek se mělo účastnit cca 25-30 osob, především zaměstnanců společnosti Skanska a.s. Co se týče měření společnosti IPDF trade s.r.o., zástupce této společnosti disponoval pouze elektroměrem s jiným převodním poměrem než měřicí transformátor, proto údaj o vyrobené elektřině může být zkreslený ve smyslu jeho zmenšení.

Odpůrce ve vyjádření ze dne 19. června 2019 upozornil na důkazní povinnost navrhovatele, přičemž by měl správní orgán na základě navrhovaných důkazů posoudit, zda vyrobená elektřina byla spotřebována účelně. Dále uvedl, že v případě plateb podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů jde o veřejnoprávní vztahy, o veřejnou podporu, a proto by neměl být navrhovateli přiznán úrok z prodlení. S částečným zpětvzetím návrhu vyjádřil souhlas.

Ve vyjádření ze dne 28. června 2019 odpůrce namítal, že výrobu elektřiny pro osvětlení elektrárny nebo pro vytápění stavebních buněk společnosti Skanska a.s. nelze považovat za účelnou výrobu elektřiny, neboť jde o výrobu pouze pro potřeby samotné elektrárny.

Ve vyjádření ze dne 8. července 2019 navrhovatel odkázal na své předchozí důkazní návrhy, dále doplnil, že dodávka elektřiny nebyla fakturována, proto nemůže předložit fakturu, výpis z účtu ani smlouvu. Navrhovatel je přesvědčen, že i jen nepatrný objem vyrobené elektřiny by měl postačovat k uvedení do provozu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 257/2017-82, rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 11 Af 57/2015-155 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 10 As 62/2018), podstatné je, že fosilní palivo bylo nahrazeno obnovitelným zdrojem. Co se týče otázky realizace jiných projektů, vytápění staveništních buněk bylo využito i v rámci realizace FVE Bžany-Lažany a FVE Krupka, jak navrhovateli sdělila společnost Skanska a.s. Dle názoru navrhovatele již v rozhodnutí v roce 2011 Energetický regulační úřad uznal nárok na podporu.

Usnesením č. j. 03274-45/2018-ERU ze dne 15. července 2019 Energetický regulační úřad část řízení v rozsahu částečného zpětvzetí návrhu navrhovatelem zastavil.

Ve vyjádření ze dne 26. července 2019 odpůrce zdůraznil, že navrhovatel neprokázal dodávku elektřiny společnosti Skanska a.s., pokud k ní vůbec došlo, neboť nebyla fakturována ani měřena. I kdyby k nějaké dodávce došlo, nejednalo o dodávku elektřiny v rámci energetického zákona s dopadem na další práva a povinnosti účastníků trhu. Zopakoval, že spotřeba elektřiny na vytápění staveništních buněk není účelnou spotřebou ve smyslu zákona o podporovaných zdrojích, když bez existence projektů (realizace fotovoltaických elektráren) by ani neexistovala žádná nutnost spotřeby.

Na výzvu správního orgánu společnost Skanska a.s. dne 30. července 2019 sdělila, že dne 28. prosince 2010 proběhly v rámci realizace díla zkoušky trvajících 1 - 2 hodiny za účelem ověření, že je elektrárna schopna vyrábět elektřinu. K ověření funkčnosti byly použity přímotopy ze stavebních buněk, nicméně účelem této zkoušky nebylo zajistit vytápění těchto

buněk, když v době zkoušky přímotopy nebyly uvnitř, ale venku. Společnost Skanska a.s. odmítá, že by vyrobená elektřina byla využívána pro výrobu navrhovatele nebo jiné stavební projekty, rozhodně nebyla elektřina využívána pro vytápění stavebních buněk na jiných staveništích. Pro úplnost společnost Skanska a.s. dodala, že [REDAKCE] nebyl v řízení před Energetickým regulačním úřadem pověřen zastupováním společnosti a touto optikou by mělo být na jeho vyjádření nahlíženo.

Ve vyjádřeních ze dne 12. srpna, 4. září a 9. října 2019 navrhovatel uvedl, že vyjádření společnosti Skanska a.s. je velmi překvapivé a v rozporu s jinými podklady založenými ve spise, z nichž vyplývá, že přímotopy byly uvnitř stavebních buněk a zkouška trvala „až do večerních hodin“, navíc dodávka měřena byla. Není ani zřejmé, kdo je autorem dopisu uvedené společnosti a z jakých skutečností vychází. Toto vyjádření mohlo být motivováno spory společnosti Skanska a.s. s osobami, které dříve ovládaly společnost navrhovatele. Rozpory ve vyjádřeních lze odstranit podle navrhovatele pouze na základě již dříve navrhovaného výsledku svědků, kteří se zkoušek účastnili. Z hlediska splnění podmínek pro vznik nároku na podporu navrhovatel akcentoval, že postačovalo, aby výroba začala poprvé vyrábět, tj. i pro technologickou vlastní spotřebu. Navrhovatel se snaží prokázat, že vyrobená elektřina byla použita i pro jiné účely, ale současně se domnívá, že tímto svým požadavkem Energetický regulační úřad překračuje rámec vlastního cenového rozhodnutí. Určující by mělo být zhotovení výrobní elektřiny schopné samostatného užívání, licence a úspěšné zahájení výroby. Nejvyšší správní soud se přitom opakovaně vymezil proti rozšiřování podmínek uvedení výroby do provozu extenzivním výkladem.

IV. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím č. j. 03275-54/2018-ERU ze dne 15. října 2019 Energetický regulační úřad oba zbývající návrhy navrhovatele, jak jsou specifikovány v návěti tohoto rozhodnutí, zamítl.

Energetický regulační úřad se ve svém rozhodnutí v souladu se závazným právním názorem Rady zabýval otázkou, zda navrhovatelova výroba elektřiny byla v souladu s právními předpisy uvedena do ostrovního provozu na konci roku 2010. Navrhovatelovy odkazy na soudní rozhodnutí prvostupňový orgán odmítl z důvodu, že soudy se v těchto rozhodnutích nezabývaly srovnatelnou situací jako v posuzované věci. Oba předložené protokoly týkající se zprovoznění elektrárny v roce 2010 Energetický regulační úřad vyhodnotil tak, že prokazují určitý objem vyrobené elektřiny na konci roku 2010 a záměr připojení výroby do distribuční soustavy, ale neprokazují účelnou spotřebu elektřiny. Výrobu elektřiny pro potřeby samotné elektrárny označil správní orgán v souladu s rozhodovací praxí za samoúčelnou, tedy výrobu pro výrobu. Rovněž za neprokázanou vzal výrobu elektřiny údajně využitou pro vytápění staveništních buněk, neboť vyjádření zaměstnance společnosti Skanska a.s., [REDAKCE], následně popřela sama společnost Skanska a.s., přičemž správní orgán dospěl k závěru, že [REDAKCE] za uvedenou společnost nebyl oprávněn jednat. Výrobu elektřiny za účelem ověření provozuschopnosti elektrárny pak nelze označit za výrobu energie „zelené“, podporované. Navrhované důkazy výsledkem svědků uvedení výroby do provozu následně prvostupňový orgán odmítl jako nadbytečné. Z výše uvedených důvodů Energetický regulační úřad uzavřel, že navrhovateli nevznikl nárok na podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů.

V. Rozklad navrhovatele

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 03275-54/2018-ERU ze dne 15. října 2019, které mu bylo doručeno téhož dne, podal navrhovatel dne 25. října 2019 rozklad, neboť má za to, že napadené rozhodnutí je založeno na nesprávném posouzení věci, je věcně nesprávné a také procesně vadné.

Navrhovatel namítal, že nesporné skutečnosti ohledně udělení licence dne 25. listopadu 2010, prokázaná výroba elektřiny na konci roku 2010 a připojení k distribuční soustavě na podzim roku 2011 samy o sobě prokazují oprávněnost jeho nároku. Podle něj byly splněny všechny podmínky cenového rozhodnutí č. 4/2009 a zákona č. 330/2010 Sb., tj. FVE Dubí získala licenci a v souladu s touto licencí začala vyrábět. Požadavek účelnosti výroby je podle navrhovatele nepřípustným rozšiřováním podmínek stanovených právními předpisy, jedná se o extenzivní výklad veřejnoprávních norem. V tomto směru navrhovatel odkazuje na již dříve uváděná soudní rozhodnutí a konstatuje, že Energetický regulační úřad postupoval nezákonně. Neexistuje ani žádný spor o účelnost spotřeby elektřiny, za niž navrhovatel požaduje podporu, neboť od roku 2011 je elektřina dodávána do distribuční soustavy. Nad výše uvedené má navrhovatel nicméně za to, že rovněž prokázal účelnost výroby elektřiny na konci roku 2010, a to vyjádřením svědka, [REDAKCE] Navrhovatel dále zdůraznil, že navrhoval důkaz svědeckou výpovědí [REDAKCE] či svědeckými výpověďmi jiných osob, za účelem prokázání jeho tvrzení, Energetický regulační úřad se však dopustil procesního pochybení a tyto důkazy odmítl provést a přiklonil se k protichůdnému důkazu, který mu svým zněním vyhovoval.

S ohledem na výše uvedené navrhovatel navrhl, aby Rada rozhodla, že se napadené rozhodnutí mění tak, že se návrhu vyhovuje, příp. že se napadené rozhodnutí zrušuje a věc se vrací k novému projednání.

Ve vyjádření ze dne 8. listopadu 2019 odpůrce odkázal na svá předchozí vyjádření ve věci, uvedl, že respektuje postupy Energetického regulačního úřadu v rámci sporného řízení a plně přijímá rozhodnutí a jeho odůvodnění. Závěrem navrhl rozklad navrhovatele zamítnout a napadené rozhodnutí potvrdit.

Dne 24. února 2020 navrhovatel doplnil vyjádření [REDAKCE] a, do roku 2011 spolumatitele společnosti SPR a.s., který uvedl, že elektrárna byla dokončena v listopadu roku 2010 kromě propojení s distribuční soustavou a jejího zprovoznění, přičemž už v té době splňovala veškeré podmínky smluvené s provozovatelem distribuční soustavy k provedení připojení k distribuční soustavě. Provozovatel distribuční soustavy pak zcela záměrně začal provádět galvanické propojení výroben až v nejzazším možném smluveném termínu (v tomto případě nejpozději do 9 měsíců), ačkoliv tak do října roku 2010 nečinil. [REDAKCE] dále popisoval jednání zaměstnanců společnosti ČEZ Distribuce, a.s., a jejich smluvních partnerů, z nichž vyplývalo, že tito zaměstnanci dostali příkaz propojení provádět co nejpozději. Proto se navrhovatel uchýlil k postupu, který pravdivě popsal [REDAKCE], přičemž jeho vyjádření doplnil o další podrobnosti.

Dne 3. a 11. března 2020 pak navrhovatel doplnil vyjádření společnosti Skanska a.s., která uvedla, že jako zhotovitel realizovala výstavbu FVE Dubí a dne 28. prosince 2010 proběhla provozní zkouška k ověření funkčnosti, k níž bylo využito přímotopů. Zkouška byla úspěšná, výrobní byla schopna vyrábět elektřinu. Záznam o zkoušce prováděl [REDAKCE]

██████████ zkoušky se rovněž účastnil ██████████. Vyrobená energie byla měřena. Nad rámec toho společnost Skanska a.s. nemůže potvrdit, jakým dalším způsobem byla vyrobená elektřina využita.

VI. Rozhodnutí o rozkladu

Rozklad navrhovatele byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 věty první správního řádu přezkoumává odvolací správní orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Podle § 141 odst. 9 správního řádu ve sporném řízení odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání.

Po zvážení všech okolností tohoto případu Rada dospěla k závěru, že Energetický regulační úřad věc posoudil správně, v souladu s právními předpisy, ačkoliv musí Rada do jisté míry korigovat odůvodnění napadeného rozhodnutí. To však nemá vliv na zákonnost tohoto rozhodnutí, neboť skutkový stav věc byl zjištěn dostatečně pro vydání rozhodnutí, a na výsledku řízení to nic nemění.

Přestože Rada tyto premisy uvedla již v odůvodnění svého předchozího rozhodnutí, považuje za nutné je zopakovat ve stručnosti znovu. Především je třeba poukázat na skutečnost, že do 31. prosince 2010 mohl vzniknout nárok na podporu jak elektrárnám připojeným k elektrizační soustavě, tak i elektrárnám fungujícím v tzv. ostrovním provozu, tj. provozu galvanicky odděleném od elektrizační soustavy. Omezení v § 3 odst. 1 zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, na základě něhož byla pro vznik nároku na podporu stanovena podmínka připojení do elektrizační soustavy, bylo do zákona včleněno s účinností od 1. ledna 2011. Od 1. března 2011 pak v § 3 odst. 5 zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů byly jako další podmínky vzniku nároku na podporu pro výrobní využívající energii slunečního záření stanoveny instalovaný výkon výrobní do 30 kWp a umístění výrobní na střešní konstrukci nebo na obvodové zdi jedné budovy spojené se zemí pevným základem evidované v katastru. Výrobní provozované v ostrovním provozu tak již od 1. ledna 2011 nebyly podporované, přičemž důvodem bylo mj. to, že kvůli několikanásobnému překročení kapacity, kterou byla česká elektrizační soustava schopna pojmout (i s ohledem na nestabilitu těchto zdrojů), a následnému nepřipojení výroben k elektrizační soustavě bylo vysoce pravděpodobné, že nepřipojení výrobci zvolí možnost pobírat podporu formou zelených bonusů na vlastní spotřebu elektřiny a tato situace je nijak nebude motivovat k efektivnímu využití této vlastní spotřeby, což může být zneužito k čerpání příspěvku a neefektivnímu využívání či maření vyrobené energie (srov. důvodová zpráva k zákonu č. 330/2010 Sb.). Rada na tomto místě zdůrazňuje, že uvedené však současně neznámá, že by do konce roku 2010 mělo neefektivní využívání či maření vyrobené energie požívat právní ochrany a být způsobilé zapříčinit uvedení výrobní do provozu pro účely podpory, pouze od 1. ledna 2011 již nebyly ostrovní provozování podporovány vůbec.

Vzhledem k zastavení podpory pro výrobní elektřiny provozované v ostrovním provozu, u nichž nicméně do 31. prosince 2010 nárok na podporu vzniknout mohl, zákonodárce v přechodném ustanovení zákona č. 330/2010 Sb., konkrétně v čl. II odst. 2, stanovil, že připojí-

li výrobce elektřiny ze zdroje nepřipojeného do přenosové nebo distribuční soustavy uvedeného do provozu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona takový zdroj do přenosové nebo distribuční soustavy do 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, právo na podporu podle dosavadních předpisů zůstává zachováno. Pro účely stanovení podpory se takový zdroj považuje za zdroj uvedený do provozu dnem, kdy došlo k jeho připojení k přenosové nebo k distribuční soustavě. Uvedené ustanovení zákona je nutné vykládat tak, že pokud výrobná elektřiny splnila podmínky pro vznik nároku na podporu do konce roku 2010, tedy jestliže mohla být považována za uvedenou do ostrovního provozu do konce roku 2010, pak při připojení takové výrobní do elektrizační soustavy do 12 měsíců se elektrárna pro účely podpory považuje za uvedenou do provozu dnem připojení k elektrizační soustavě. Podle tohoto dne je potom určen rok uvedení výrobní do provozu, podle něhož je stanovena příslušná kategorie a výše podpory. Cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2010, kterým se stanovuje podpora pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných energetických zdrojů, v bodě (1.9.) rozlišovalo výši podpory pro výrobní elektřiny využitím slunečního záření uvedené do provozu od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2011 podle instalovaného výkonu výrobní – do 30 kW, nad 30 kW do 100 kW a nad 100 kW. Je tak zjevné, že podpora byla stanovena i pro fotovoltaické výrobní uvedené do provozu po 1. březnu 2011 s výkonem vyšším než 30 kW, přičemž se tato podpora týkala právě výroben uvedených do ostrovního provozu před 1. lednem 2011, které byly v průběhu roku 2011 připojeny do elektrizační soustavy.

V roce 2011 tak existoval dvojí režim fotovoltaických elektráren uváděných do provozu, jednak šlo o elektrárny nově uváděné do provozu, které teprve v roce 2011 splnily podmínky stanovené příslušným cenovým rozhodnutím Energetického regulačního úřadu pro vznik nároku na podporu, přičemž od 1. března 2011 už byly podporovány pouze výrobní do 30 kWp umístěné na střeše nebo obvodové zdi, a jednak elektrárny, které splnily podmínky pro uvedení do provozu ještě v roce 2010, nicméně nebyly připojeny k elektrizační soustavě. Pro druhý z výše uvedených případů zákonodárce stanovil přechodné období, do kdy se mohou tyto výrobní připojit do elektrizační soustavy, a za předpokladu jejich včasného připojení jim byla zachována podpora alespoň ve výši stanovené pro zdroje uvedené do provozu od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2011.

Stěžejní pro rozhodnutí sporu je posouzení, zda výrobná navrhovatele byla uvedena do ostrovního provozu do 31. prosince 2010, či nikoli. Pokud by byla tato skutečnost vyhodnocena kladně, pak by to znamenalo, že připojením výrobní do distribuční soustavy v listopadu 2011 vznikl navrhovateli nárok na podporu pro zdroje uvedené do provozu od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2011 a následně by muselo být aplikováno přechodné ustanovení § 54 odst. 5 zákona o podporovaných zdrojích.

Pro rok 2010 bylo vydáno cenové rozhodnutí č. 4/2009, kde byla stanovena výše podpory pro jednotlivé kategorie podporovaných zdrojů a rovněž věcné podmínky, které bylo nutné splnit, aby mohla být podpora přiznána. Při posouzení vzniku nároku na podporu bylo nutné vyjít z jeho bodu (1.9.), podle něhož u nově zřizované výrobní elektřiny nebo zdroje se uvedením do provozu rozumí den, kdy výrobce začal v souladu s rozhodnutím o udělení licence a vzniku oprávnění k výkonu licencované činnosti vyrábět a dodávat elektřinu do elektrizační soustavy při uplatnění podpory formou výkupních cen nebo kdy poprvé začal vyrábět elektřinu při uplatnění podpory formou zelených bonusů. Uvedený bod cenového rozhodnutí tak zakotvil definice, kdy lze výrobní pro účely podpory považovat za uvedenou do

provozu. Zdůraznit je třeba skutečnost, že účelem zakotvení těchto definic nebylo stanovit okamžik technického uvedení výroby do provozu, ale určení okamžiku rozhodného pro vyplácení podpory.

V případě výroben připojených do elektrizační soustavy nečiní otázka výroby elektřiny, případně dodávky elektřiny do elektrizační soustavy, žádný zásadnější problém, neboť připojení výroby do elektrizační soustavy obvykle předcházelo schválení výroby ze strany provozovatele distribuční nebo přenosové soustavy, čímž deklaroval splnění technických podmínek pro uvedení výroby do provozu s distribuční nebo přenosovou soustavou a současně schopnost výroby dodávat elektřinu do elektrizační soustavy a tedy sloužit zákonem předpokládanému účelu. Tato elektřina pak byla následně měřena a evidována právě provozovatelem distribuční nebo přenosové soustavy. V definici uvedení do provozu je potom jednoznačně akcentován moment předání elektřiny k jejímu využití, nikoli okamžik technického zprovoznění výroby. Tyto závěry ostatně potvrzuje i judikatura soudů, na kterou odkazoval navrhovatel. Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 257/2017 – 82: „*Nejvyšší správní soud proto s ohledem na výše uvedené konstatuje, že podmínku „vyrábět a dodávat elektřinu do elektrizační soustavy“ podle bodu 1.9 cenového rozhodnutí č. 4/2009 bylo možné naplnit také realizací prvního paralelního připojení výroby do elektrizační soustavy.*“. Tento závěr učinil soud mj. s ohledem na skutečnost, že součástí procesu připojení je také uskutečnění legální neměřené dodávky elektřiny do distribuční soustavy v rámci odzkoušení provozu výroby.

V případě výroben nepřipojených do elektrizační soustavy je situace poněkud složitější, neboť cenové rozhodnutí upravovalo jako podmínku uvedení do provozu začátek výroby elektřiny v souladu s rozhodnutím o udělení licence a vzniku oprávnění k výkonu licencované činnosti, avšak ani zde nelze takový okamžik vykládat jako okamžik technického zprovoznění výroby a provést tak doslovný jazykový výklad, ale je nutné provést rovněž výklad systematický a teleologický, v souladu se zákonem o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, jeho smyslem a účelem.

Co se týče podmínky cenového rozhodnutí č. 4/2009, podle níž je pro uvedení výroby do provozu nezbytné, aby výrobce „*poprvé začal vyrábět elektřinu při uplatnění podpory formou zelených bonusů*“, již z jazykového hlediska lze dovodit, že se jedná o začátek určitého kontinuálního procesu, jehož cílem je následně uplatňovat podporu formou zelených bonusů (ostatně v případě nepřipojených výroben jiná forma podpory nebyla možná). Uvedené však pochopitelně nelze vykládat tak, že by byl výrobce nucen elektřinu kontinuálně vyrábět, ale z toho hlediska, že jeho výroba byla připravena elektřinu vyrábět (a pro účely uvedení do provozu tak i musela začít činit) v souladu s účelem a smyslem zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, tj. elektřinu, na kterou se vztahuje podpora. Cílem této právní úpravy bylo podpořit využití obnovitelných zdrojů energie, zajistit trvalé zvyšování podílu obnovitelných zdrojů na spotřebě primárních energetických zdrojů, přispět k šetrnému využívání přírodních zdrojů a k trvale udržitelnému rozvoji společnosti a vytvořit podmínky pro naplnění indikativního cíle podílu elektřiny z obnovitelných zdrojů na hrubé spotřebě elektřiny v České republice ve výši 8 % k roku 2010 a vytvořit podmínky pro další zvyšování tohoto podílu po roce 2010. Tyto cíle by zajisté nemohly být naplněny v případě, že elektřina nebyla vyrobena a spotřebována účelně. V případě maření elektřiny nebo jejího neefektivního využívání nelze výrobu elektřiny považovat za způsobitou zapříčinit uvedení výroby do provozu pro účely podpory, byť by z technického hlediska mohla být způsobila vyrábět,

nicméně bez adekvátního využití vyrobené elektřiny nebylo možné na tuto výrobu poskytovat podporu.

Zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů tedy upravoval jednak podporu za elektřinu nabídnutou k povinnému výkupu (§ 4 odst. 3, 4 nebo 17), jednak si mohl výrobce zvolit podporu formou zelených bonusů za elektřinu, kterou dodal jinému účastníkovi trhu (§ 4 odst. 7 a 15) nebo kterou sám spotřeboval (§ 4 odst. 15 a 16). V posuzovaném případě nestačí toliko prokázat, že výrobní navrhovatele vyrobila nějaké množství elektřiny, ale že se jednalo o výrobu účelnou, určenou pro vlastní spotřebu či k dodávce jinému účastníkovi trhu, a to způsobem, který by umožňoval využití elektřiny v množství odpovídajícím výrobní schopnosti konkrétního zdroje. V případě připojení výrobní do elektrizační soustavy tato výrobní může teoreticky veškerou vyrobenou elektřinu do soustavy dodávat a takto ji v souladu se zákonem poskytovat jiným účastníkům trhu. Za srovnatelný případ při variantě ostrovního provozu je možno považovat takový, kdy by množství elektřiny vyrobené v takovém zdroji byl schopen spotřebovat účastník řízení, případně jiný účastník trhu bez použití elektrizační soustavy. Za takovou výrobu přitom nelze považovat provedení zkoušek za účelem ověření provozuschopnosti elektrárny.

Navrhovatel podával v řízení velké množství důkazních návrhů, aniž by na ně Energetický regulační úřad dostatečně reagoval. Navrhovatel uváděl, že elektřina vyrobená při provozní zkoušce byla využita v přímotopech staveništních buněk, tj. byla využita k vytápění. Zde je třeba prvostupňovému orgánu důrazně vytknout, že pokud ve svém rozhodnutí uvedl, že by takovou spotřebu vyrobené elektřiny považoval za účelnou pro uvedení výrobní do provozu, pak jeho další postup byl chybný. Energetický regulační úřad se vůbec nevypořádal s důkazními návrhy navrhovatele, a pokud mu nestačila zasláná vyjádření osob údajně zúčastněných na provozní zkoušce výrobní, nic mu nebránilo, aby tyto osoby v rámci řízení vyslechl. Odůvodnění, že rozhodující je vyjádření společnosti Skanska a.s., která vyjádření vlastního zaměstnance popřela, je naprosto nedostačující a navíc nesprávné. Z vyjádření společnosti Skanska a.s. není zřejmé, kdo toto vyjádření podává, ani z jakých skutečností při něm vychází. [REDAKCE] přitom v řízení nijak nevystupoval jako zástupce společnosti Skanska a.s. ani netvrdil, že takto vystupuje ve správním řízení či v minulosti vystupoval v soukromoprávních vztazích (jakožto osoba oprávněná za uvedenou společnost jednat), ale jakožto možný svědek událostí, kterých se účastnil a které vlastními smysly vnímal, přičemž je v řízení jako svědek mohl reprodukovat. Povinností Energetického regulačního úřadu bylo rozpory v zasláných vyjádřeních odstranit, či se o to alespoň pokusit, přičemž musel přihlížet v souhrnu i k dalším doloženým skutečnostem. Jeho postup však byl ryze formalistický. Jedná se tak nepochybně o vadu rozhodnutí, ale nikoli takovou, která by podle názoru Rady měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, jak bude vysvětleno dále.

Rada se totiž na rozdíl od prvostupňového orgánu nedomnívá, že by v řízení stačilo prokázat, že při provozní zkoušce byla vyrobená elektřina využita k vytápění staveništních buněk, aby bylo možno považovat FVE Dubí za uvedenou do ostrovního provozu v roce 2010 pro účely podpory. Proto i kdyby byla tato skutečnost v řízení bez pochybností prokázána, Rada je toho názoru, že by nebylo možné návrhu navrhovatele vyhovět. Navrhovatel kromě uvedeného v řízení ničeho dalšího netvrdil ani nedoložil, např. schéma zapojení elektrárny do ostrovního provozu nebo smlouvy či faktury o dodávkách elektřiny jinému účastníkovi trhu (v tomto ohledu je tak zcela pochybné, že by se jednalo o dodávku elektřiny jinému účastníkovi trhu, která by byla způsobilá být předmětem zeleného bonusu). Připojení přímotopů k výrobně

Lze do jisté míry považovat za uzavřený elektrický okruh, a tedy ostrovní provoz výroby, nicméně jeho účelem bylo zjištění provozuschopnosti elektrárny, nikoli nahradit vytápění fosilním palivem za obnovitelný zdroj elektřiny. Svým rozsahem se nadto jednalo o spotřebu zcela zanedbatelnou ve vztahu k velikosti a instalovanému výkonu výroby. Rada opětovně poukazuje na předchozí rozhodnutí tehdejší předsedkyně Energetického regulačního úřadu vytvářející rozhodovací praxi, a to konkrétně č. j. 03273-40/2015-ERU či č. j. 07213-22/2012-ERU, v nichž byl rovněž vysloven požadavek nezbytnosti účelně vyráběné a spotřebovávané elektřiny, přičemž napájení spotřebičů v objektu ostrahy elektrárny (kdy bez existence elektrárny by neexistoval ani tento objekt ostrahy) nebylo v těchto případech shledáno jako naplňující znak účelnosti vlastní spotřeby dle § 2 písm. c) vyhlášky č. 475/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, ale naopak jako výroba samoučelná, na kterou nemohla být podpora poskytována. Tak je tomu do jisté míry i v posuzované věci, neboť rozhodující není, zda přímotopy patřily přímo navrhovateli nebo jinému subjektu, ale že se jednalo o spotřebu toliko pro účely provozních zkoušek naprosto neodpovídající rozsahu elektrárny, a zejména neodpovídající samotnému smyslu zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů.

Z předložených protokolů společností IPDF trade s.r.o. a ORGREZ, a.s., vyjádření bývalého akcionáře společnosti či ze správního řízení vedeného pod sp. zn. ÚP-14819/2011-ERU se jednoznačně podává, že FVE Dubí byla projektována pro připojení do elektrizační soustavy. To ostatně potvrzuje i dále trvající zájem navrhovatele o toto připojení a jeho realizace na podzim roku 2011, kdy začal elektřinu do elektrizační soustavy dodávat. Elektrárna tak vůbec nebyla koncipována pro fungování v ostrovním provozu, které si lze funkčně představit spíše u domácností (zvláště v kombinaci s baterií pro akumulaci energie) nebo u průmyslových podniků s dostatečnou poptávkou elektřiny, která by mohla být spotřebována bez její dodávky do distribuční soustavy, kde by výrobce mohl dodávat vyrobenou elektřinu sobě nebo jinému účastníkovi trhu skrze galvanicky oddělenou lokální distribuční soustavu či přímé vedení. K tomu lze odkázat na obsáhlou argumentaci např. v rozhodnutí Nejvyššího soudu č. j. 23 Cdo 2545/2019-262, kde soud mj. uvedl: „*Výkladem teleologickým (účeloslovným, e ratione legis) lze dovodit, že v případě výroby elektřiny určené k připojení do elektrizační soustavy není pro účely poskytování podpory využívání obnovitelných zdrojů žádný důvod výkladově rozlišovat okamžik uvedení výroby do provozu pouze na základě skutečnosti, jakou formu podpory výrobce uplatnil. V případě výroby určené k připojení do elektrizační soustavy (tj. nikoli jako součást tzv. ostrovního systému) by byla výroba elektřiny, aniž by došlo k jejímu dodávání do elektrizační soustavy, bezvýznamná z hlediska účelů poskytování podpory vymezených v § 1 odst. 2 zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů. (...) Účelem zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů není, aby se výroby pouze stavěly, nýbrž jeho účelem je zvýšení podílu využívané elektřiny, která pochází z obnovitelných zdrojů. V případě výroby určené k připojení do elektrizační soustavy je tak k naplnění účelu zákona logicky nezbytné, aby k připojení do elektrizační soustavy skutečně došlo (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 5. 2018, sp. zn. 23 Cdo 5137/2017). Proto vztahení podmínky uvedení výroby do provozu (již) k okamžiku započetí výroby elektřiny (a nikoli až k započetí jejích dodávek do elektrizační soustavy) se v předmětném cenovém rozhodnutí mohlo týkat jedině takových výroben, které nebyly určeny k připojení do elektrizační soustavy (tj. jako součást tzv. ostrovních systémů).“*

Ačkoliv Rada chápe postupy a argumentaci navrhovatele, který byl na konci roku 2010 závislý na činnosti či nečinnosti provozovatele distribuční soustavy, jenž však zjevně postupoval podle obsahu smluvních ujednání, nelze připojením přímotopů k výrobně navrhovatele FVE Dubí náhle považovat za ostrovní provoz, neboť byla od počátku koncipována pro dodávky elektřiny do elektrizační soustavy, a z technického hlediska navrhovatel neprokázal ani netvrdil, že by měla fungovat v ostrovním provozu (kromě spotřeby prostřednictvím přímotopů). Navrhovatel v řízení neprokázal velikosti elektrárny odpovídající odběr vyrobené elektřiny dlouhodobějšího charakteru (před listopadem 2011), čímž nebyl naplněn účel zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů a účel zhotovení výrobní samotné. Z tohoto důvodu je nutné považovat podmínky pro uvedení navrhovatelovy výrobní do provozu pro účely podpory za splněné až ode dne připojení výrobní do elektrizační soustavy, tj. jedná se vzhledem k instalovanému výkonu výrobní o elektrárnu nepodporovanou.

K účelu zákonných a podzákonných podmínek uvedení do provozu a k námitce navrhovatele týkající se ochrany investic pak Rada odkazuje i na rozsudek Nejvyššího soudu č. j. 23 Cdo 5137/2017-434, kde soud uvedl: *„Jádro dovolatelčích argumentů pro změnu právního názoru na tuto otázku tkvělo v jejím výkladu účelu zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů. Podle názoru dovolatelky hlavní účel tohoto zákona je podpora investic do fotovoltaických elektráren, jejich výstavby a podpora návratnosti těchto investic, který dovolatelka dovodila z § 6 zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů. Dovolací soud se ovšem neztotožňuje s touto dovolatelčinou argumentací, podle níž je účel fotovoltaické elektrárny naplněn již v okamžiku jejího stavebně-technického dokončení. Účelem zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů není, aby se stavěly fotovoltaické elektrárny, nýbrž jeho účelem je (jak již bylo výše uvedeno) zvýšení podílu dodávané elektřiny, která pochází z obnovitelných zdrojů. Z tohoto účelu zákona je zřejmé, že FVE dosáhne svého účelu až v okamžiku, kdy dodává elektřinu do distribuční soustavy, a pro naplnění tohoto účelu je logicky nezbytný předpoklad jejího zapojení do distribuční soustavy. Ze stejného důvodu neobstojí ani argument dovolatelky, že výrobní je uvedena do provozu okamžikem, kdy je způsobilá vyrábět elektřinu, neboť pouhou možností výroby elektřiny ještě není naplněn účel elektrárny.“*

Co se týče navrhovatelem namítaných rozsudků Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 257/2017-82, Městského soudu v Praze č. j. 11 Af 57/2015-155 a Nejvyššího správního soudu sp. zn. 10 As 62/2018, Rada konstatuje, že tam uvedené závěry se týkají výkladu podmínek uvedení do provozu výslovně v případě uplatnění podpory formou výkupních cen, přičemž z tohoto hlediska (s ohledem na dříve navrhovatelem uplatňované výkupní ceny) by naopak argumentovaly v neprospěch navrhovatele, kdy za okamžik uvedení do provozu je považován okamžik připojení k distribuční soustavě a s tím související legální první neměřená dodávka do elektrizační soustavy. K podpoře formou zelených bonusů se zde soudy nijak nevyjadřují, přičemž u ostrovních provozů je třeba zohlednit jejich charakter a účel. Energetický regulační úřad dále souhlasí se soudy, že Státní energetická inspekce vykládala podmínky pro uvedení výrobní do provozu nad rámec právních předpisů (požadavky na uplatnění formy podpory a instalaci měřicího zařízení), nicméně v posuzované věci nejde o srovnatelnou situaci a rozšiřování stanovených podmínek, ale především o teleologický výklad právní normy, tj. cenového rozhodnutí č. 4/2009 a zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, a to v souladu s výkladem Nejvyššího soudu, jak je uvedeno výše.

VII. Závěr

Při přezkumu napadeného rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 89 odst. 2 a § 141 odst. 9 správního řádu Rada jako odvolací správní orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy, ačkoliv musela Rada odůvodnění rozhodnutí částečně korigovat, nicméně Energetický regulační úřad vycházel obecně ze správných východisek a dospěl ke správnému výroku rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že Rada neshledala důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, rozhodla o rozkladu návrhatele tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. rozklad návrhatele zamítla a napadené rozhodnutí potvrdila.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí není dle § 17b odst. 11 energetického zákona přípustný opravný prostředek.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

SPR a.s.
OTE, a.s.